

I N F O R M A C I J A

o potrebi zaključenja Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Jermenije o saradnji u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija

Uvodne informacije

Bilateralni odnosi Crne Gore i Republike Jermenije predstavljaju dobar primjer dobre međudržavne saradnje i karakteriše ih snažno partnerstvo zasnovano na međusobnom razumijevanju i sadržajnoj saradnji.

Sporazum u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija između Crne Gore i drugih zemalja (uključujući i Republiku Jermeniju) predstavlja najvažniji pravni akt na osnovu koga se realizuje bilateralna saradnja u oblasti obrazovanja, nauke i tehnologije.

Potpisivanjem Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Jermenije o saradnji u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija, na sveobuhvatan način će se realizovati modalitet i oblasti obrazovne i naučnoistraživačke saradnje između dvije države.

Sporazum o saradnji u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija

Zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Jermenije o saradnji u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija, predstavljaće pozitivan korak u okviru Poglavlja 25 „Nauka i istraživanje“, imajući u vidu da je broj potpisanih bilateralnih sporazuma Crne Gore sa drugim zemljama jedan od indikatora kojima se prati napredak zemlje u navedenom Poglavlju. Isto se odnosi i na Poglavlje 26 „Obrazovanje i kultura“.

Osnov za zaključenje Sporazuma nalazi se i u Strategiji naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024-2028. godina, jer jačanje međunarodne saradnje predstavlja jedan od tri ključna prioriteta Strategije te u Strategiji reforme obrazovanja 2025-2035. godina.

U prilog navedenom ide i činjenica da će Sporazum doprinijeti produbljivanju veza između obrazovnih i naučnoistraživačkih zajednica dviju zemalja, odnosno promovisanju saradnje između obrazovnih ustanova na svim nivoima, uključujući saradnju između ustanova koje se bave naučnoistraživačkom djelatnošću, kao i akademsku i istraživačku mobilnost, u okviru projekata od zajedničkog interesa u oblastima obrazovanja, nauke i inovacija, pokrenutih od strane Evropske unije, Organizacije ujedinjenih nacija, Savjeta Evrope, i drugih međunarodnih/regionalnih organizacija/inicijativa.

Saradnja će doprinijeti povezivanju naučnoistraživačkih ustanova iz Crne Gore i Republike Jermenije čiji je interes da uspostave i razviju saradnju putem realizacije zajedničkih naučnih i/li tehnoloških programa i projekata. Saradnja na koju se ovaj Sporazum odnosi obuhvata sljedeće: razmjenu delegacija, naučnika i eksperata; održavanje zajedničkih naučnih konferencija i stručnih skupova; osposobljavanje i usavršavanje istraživača, tehničara i menadžera u nauci i tehnologiji; razmjenu naučnih i tehnoloških informacija; sprovođenje zajedničkih istraživačkih projekata i druge oblike međusobno dogovorene naučne i tehnološke saradnje.

Potpisnici će promovisati saradnju između istraživača i istraživačkih ustanova u Crnoj Gori i Republici Jermeniji, kroz zajedničke istraživačke projekte u dogovorenim prioritetnim oblastima saradnje, uz mogućnosti za crnogorske istraživače da unaprijede svoj istraživački rad u centrima i institutima Republike Jermenije, da koriste savremene tehnologije i laboratorije, realizuju

razmjenu znanja i iskustava kroz zajedničke istraživačke projekte kao i da se realizuje usavršavanje magistranada i doktoranada.

Strane se obavezuju da će u skladu sa propisima o budžetskom sistemu, shodno mogućnostima na godišnjem nivou, a u okviru finansijskog plana, planirati sredstva za sufinansiranje obrazovnih, naučnih i/li inovacionih programa i projekata od zajedničkog interesa koji će se zajednički sprovoditi od strane naučnika i eksperata u obje zemlje saradnje. Sporazum je usaglašen diplomatskim putem, kao i u direktnoj komunikaciji između predstavnika Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Republike Jermenije.

**SPORAZUM O SARADNJI
IZMEĐU VLADE CRNE GORE
I
VLADE REPUBLIKE JERME NIJE
U OBLASTI OBRAZOVANJA, NAUKE I INOVACIJA**

Vlada Crne Gore i Vlada Republike Jermenije (u daljem tekstu: Strane potpisnice):

- vođene željom da razviju i učine raznolikim prijateljske odnose koji postoje između Strana potpisnica;
- na osnovu inicijativa Evropske unije za Jugoistočnu Evropu;
- svjesne činjenice da saradnja u oblasti obrazovanja, nauke i tehnologije doprinosi boljem razumijevanju između država;
- sa ciljem aktivnog učešća u unapređenju Evropskog prostora visokog obrazovanja, po principima Bolonjske Deklaracije, kao i učešća u programima i projektima u okviru Evropskog istraživačkog prostora;

Saglasile su se o sljedećem:

Član 1

Strane potpisnice će podržavati različite oblike saradnje u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija, zasnovane na principima obostranog poštovanja i partnerstva u skladu sa pravnim propisima koji su na snazi u obje države.

Član 2

Strane potpisnice će podsticati razmjenu iskustava u oblasti obrazovanja, nauke i inovacija recipročno nudeći informacije i pravne propise koji su na snazi, u vezi strukture i organizacije sistema obrazovanja, obrazovnih programa i studijskih programa, didaktičkih materijala i ostalih informacija neophodnih za uspostavljanje saradnje u određenim oblastima.

Član 3

Strane potpisnice će sarađivati u sprovođenju principa Bolonjske Deklaracije i doprinositi unapređenju zajedničkog Evropskog prostora visokog obrazovanja, modernizaciji nacionalnih sistema obrazovanja i njihovog prilagođavanja trendovima i ciljevima međukulturalnog obrazovanja.

Strane potpisnice će sarađivati na programima i projektima u okviru Evropskog istraživačkog prostora.

Član 4

Strane potpisnice će podržavati i promovisati saradnju između obrazovnih ustanova na svim nivoima, uključujući saradnju između ustanova koje se bave naučnoistraživačkom djelatnošću, kao i akademsku i istraživačku mobilnost, u okviru projekata od zajedničkog interesa u oblastima obrazovanja, nauke i inovacija, pokrenutih od strane Evropske unije, Organizacije ujedinjenih nacija, Savjeta Evrope, Regionalnog savjeta za saradnju i drugih međunarodnih/regionalnih organizacija/inicijativa za zemlje Jugoistočne Evrope.

Član 5

Strane potpisnice će godišnje, recipročno, nuditi školarine za dodiplomske i postdiplomske studije i programe mobilnosti za nastavno osoblje, naučne radnike i državne službenike iz sektora obrazovanja i nauke, u skladu sa važećim nacionalnim pravnim okvirom Strana potpisnica. Selekciju kandidata vrši strana koja šalje.

Strane potpisnice će, na godišnjem nivou, utvrditi broj školarina, kao i procedure oglašavanja.

Član 6

Strane potpisnice će razmjenjivati informacije i dokumenta kako bi pomogle svojim nadležnim organima i tijelima u sprovođenju postupka priznavanja obrazovnih isprava i kvalifikacija izdatih u obje države, u skladu sa važećim zakonima i regulativama Strana potpisnica.

Član 7

Strane potpisnice će podsticati izučavanje jezika, kulture, književnosti i istorije druge Strane potpisnice.

U tom smislu, Strane potpisnice će razmotriti mogućnost razmjene lektora, nastavnika i stručnjaka za jezik i literaturu, razmjenu materijala i informacija, kao i organizovanje kurseva i seminara.

Član 8

Organi nadležni za sprovođenje odredaba ovog Sporazuma su: za Crnu Goru – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, a za Republiku Jermeniju – Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta.

Član 9

Za sprovođenje i evaluaciju ovog Sporazuma Strane potpisnice će formirati Mješovitu Komisiju.

Mješovita komisija se sastaje najmanje jedanput u tri godine, naizmjenično u Crnoj Gori i Republici Jermeniji, kako bi dogovorila sprovođenje odredbi Sporazuma i uslove saradnje.

Član 10

Sredstva za realizaciju aktivnosti navedenih u ovom sporazumu biće obezbijedena u skladu sa finansijskim mogućnostima svake Strane potpisnice.

Član 11

Izmjene i dopune ovog Sporazuma mogu biti izvršene nakon obostranog pristanka Strana potpisnica u pisanoj formi, zaključivanjem dodatnih protokola koji će biti sastavni dio Sporazuma.

Član 12

Sporovi koji se tiču primjene ili tumačenja ovog Sporazuma rješavaće se putem konsultacija i pregovora između nadležnih institucija iz člana 8 ovog Sporazuma ili diplomatskim putem.

Član 13

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom prijema posljednjeg pisanog obavještenja, upućenog diplomatskim putem, kojim se Strane potpisnice međusobno obavještavaju o ispunjavanju svojih unutrašnjih pravnih procedura potrebnih za stupanje na snagu.

Član 14

Ovaj Sporazum zaključuje se na period od 5 (pet) godina. Sporazum se automatski produžava za naredne petogodišnje periode, ukoliko jedna od Strana potpisnica, u pisanoj formi, diplomatskim putem, ne obavijesti drugu Stranu potpisnicu o njegovom otkazivanju, najmanje (6) šest mjeseci prije isteka roka važenja Sporazuma.

Potpisano u _____ dana _____ 2026. godine, u dva originalna primjerka, svaki na crnogorskom, jermenskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednake vjerodostojnosti. U slučaju spora oko tumačenja odredbi ovog sporazuma, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

**ZA VLADU
CRNE GORE**

**ZA VLADU
REPUBLIKE JERMEIJE**

AGREEMENT
BETWEEN THE GOVERNMENT OF MONTENEGRO
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA
ON COOPERATION IN THE FIELD OF EDUCATION, SCIENCE AND INNOVATION

The Government of Montenegro and the Government of the Republic of Armenia (hereinafter referred to as “the Contracting Parties”):

Wishing to develop and diversify the friendly relations which exist between the both Contracting Parties;

Based on the European Union initiatives for the South-Eastern Europe;

Being aware of the fact that the relations of cooperation in the field of education, science and innovation contributes to a better understanding between nations;

Aiming for active participation in the improvement of the European Higher Education Area, based on the principles of the Bologna Declaration, as well as participation in programmes and projects within European Research Area;

Have agreed as follows:

Article 1

The Contracting Parties shall support different forms of cooperation in the field of education, science and innovation, based on the principles of mutual respect and partnership in accordance with their national legislation and on a reciprocal basis.

Article 2

The Contracting Parties shall encourage exchange of experience in the field of education, science and innovation, offering information and normative documents in force concerning the structure and the organization of the systems of education, curricula and plans of study, didactic materials and other information necessary for the setting up of certain fields of activity on a reciprocal basis.

Article 3

The Contracting Parties shall cooperate in implementation of the Bologna Declaration principles and contribute to the improvement of common European Higher Education Area, to

the modernization of the national systems of education and their adjustment to the trends and objectives of the intercultural education.

The Contracting Parties shall cooperate on programs and projects of mutual interest through the European Research Area.

Article 4

The Contracting Parties shall support and promote cooperation between educational institutions at all levels, including the cooperation between scientific and innovation institutions, as well as the academic mobility within the projects of common and mutual interest for the Contracting Parties in the field of education, science and innovation, launched by the European Union, United Nations Organization, Council of Europe, Regional Cooperation Council and other international/regional organizations/initiatives for South-Eastern European countries.

Article 5

The Contracting Parties shall offer annually scholarships for higher education studies and mobility programs for the teaching staff, scientists and civil servants from the sectors of education and science in accordance with their national legislation and on a reciprocal basis. The candidates will be selected by the sending Party.

The Contracting Parties shall, on an annual basis, determine the number of scholarships, as well as announcement procedures.

Article 6

The Contracting Parties shall exchange information and documents in order to facilitate the activities of their competent authorities in the process of recognition of educational credentials and qualifications, issued in both countries, according to the laws and regulations of the Contracting Parties.

Article 7

The Contracting Parties shall encourage the study of language, culture, literature and history of the other Contracting Party.

In this respect, the Contracting Parties shall consider the possibility of exchange of lecturers, teachers and experts for language and literature, exchange of materials and information, as well as organizing courses and seminars.

Article 8

Authorities responsible for implementation of the provisions of this Agreement are: for Montenegro – the Ministry of Education, Science and Innovation and for the Republic of Armenia - Ministry of Education, Science, Culture and Sport.

Article 9

For the implementation and evaluation of this Agreement Contracting Parties shall form a Joint Committee.

The Joint Committee shall meet at least once in three years, alternately in Montenegro and the Republic of Armenia, in order to agree on implementation of the provisions of the Agreement and terms of cooperation.

Article 10

The financial assistance for the activities stipulated in this Agreement shall be offered according to the financial possibilities of the Contracting Parties.

Article 11

Modifications and amendments may be introduced in this Agreement upon mutual consent of the Contracting Parties in writing, by concluding additional protocols that shall be an integral part of the Agreement.

Article 12

Disputes concerning implementation and interpretation of this Agreement shall be settled by means of consultations and negotiations held between the competent authorities from the Article 8 of this Agreement, or through diplomatic channels.

Article 13

This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Contracting Parties have notified each other, through diplomatic channels, on the fulfillment of their internal legal procedures necessary its entry into force.

Article 14

This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years and shall automatically be extended for further period of 5 (five) years, unless one of the Contracting Parties notifies the other, in writing, through diplomatic channels, about its intention to denounce this Agreement, at least (6) six months prior to its expiration.

Signed in _____ on _____ 2026 in two original copies in Montenegrin, Armenian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation hereof, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
MONTENEGRO**

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF ARMENIA**
